

БИЛТЕН

Број 7

25.07.2018.

026/4711-035, E-mail:info@psssd.org.rs
11431 Колари, Железничка бб, Смедерево
Саветодавна служба

Садржај:

<i>Оштећења винове лозе изазвана градом и поступак обнов.....</i>	<i>3</i>
<i>Саветодавац: Биљана Николић</i>	
<i>Болести ускладиштеног кромпира и њихово сузбијање.....</i>	<i>3,4,5</i>
<i>Саветодавац: Славица Стојкић</i>	
<i>Проузроковач бактериозне пламењаче јабучастог воћа <i>Erwinia amylovora</i>.....</i>	<i>5,6</i>
<i>Саветодавац: Жаклина Младеновић</i>	
<i>Ожеготине-проблем воћара.....</i>	<i>6,7</i>
<i>Саветодавац: Бобан Марковић</i>	
<i>Кисела ракија.....</i>	<i>7,8</i>
<i>Саветодавац: Вида Евстратиев</i>	
<i>Крај жетве .....</i>	<i>8</i>
<i>Саветодавац: Горан Павловић</i>	
<i>Исхрана бременитих оваца.....</i>	<i>8,9</i>
<i>Саветодавац: Радиша Петровић</i>	
<i>Значај кишних глиста.....</i>	<i>9</i>
<i>Саветодавац: Драгомир Радић</i>	
<i>Цене са сточне и зелене пијаце.....</i>	<i>10,11,12</i>

Тираж 300

ОШТЕЋЕЊА ВИНОВЕ ЛОЗЕ ИЗАЗВАНА ГРАДОМ И ПОСТУПАК ОБНОВЕ

Оштећења на лози настала деловањем града су различита и зависе од интензитета и дужине трајања града као и од фенофазе развоја лозе у тренутку појаве града.

Уколико дође до појаве града почетком вегетације, што је редак случај, тада је потребно оштећене ластаре уклонити-олачити. Тиме ће се подстаћи кретање нових ластара из суочица или спавајућих окаца. Приноси ће свакако бити мањи, али ће се развити нормални ластари који ће послужити у резидби наредна године.

Временске непогоде праћене олујним ветром и градом могу нанети велике и дуготрајне штете засадима винове лозе, а најосетљивији су млади ластари, цвасти и тек формирани гроздови.

При јаком граду може доћи до потпуног уништења зелене масе чокота. Ако се то догоди до почетка цветања лозе, онда се препоручује резидба зелених ластара на 2-3 окца. Оваква резидба изазива брз развој заперака, као и трансформацију зимских окаца, њихово активирање и развој у нове ластаре. После резидбе за 15-20 дана на зеленим кондирима развијају се нови ластари, који до краја вегетације могу да достигну нормалан пораст и сазревање. У случајевима мањег оштећења зелених ластара уклањају се само поломљени вршни делови ластара. Међутим, када се град појави и оштети ластаре у фази развоја зелених бобица и у фази сазревања грожђа не може се обавити кратка резидба зелених ластара, јер се до краја вегетације не може осигурати пораст и сазревање нормалних ластара. Због тога се обавља само блага корективна резидба, при којој се уклањају само јако оштећени делови, при чему се води рачуна да се сачува довољно лисне површине за фотосинтезу. У овом случају негативне последице дејства града манифестују се и у наредној години, када треба обавити кратку резидбу, уз остављање већег броја кратких кондира са 1 до 2 окца. Наиме, обично су основе ластара мање повређене од града, па се обнова чокота врши коришћењем тих делова ластара. За доношење рода остављају се дуги кондири и лукови од ластара који су исто тако мање повређени, док се јако повређени ластари уклањају до основе. Да би се у потпуности обновио вегетативни и родни потенцијал чокота оштећених од града, предузимају се опсежне мере зелене резидбе-лачење, прекраћивање врхова ластара и сл.

Веома је битно одмах после града, што је пре могуће, испрскати лозу бакарним препаратима или другим адекватним фунгицидима како би се спречио развој болести које се јављају после временске непогоде, а једна од њих је и бела трулеж која, ако град падне у време шарка, за два до три дана може да уништи сав принос грожђа.

Важно је напоменути да виноград који претрпи штету од града мора да има посебан третман и у њему мора бити примењена пуна агротехника и мере неге како би лоза у следећој вегетацији имала нормалан развој, а ластари нормално презимели без оштећења од мрза.

Саветодавац Биљана Николић

БОЛЕСТИ УСКЛАДИШТЕНОГ КРОМПИРА И ЊИХОВО СУЗБИЈАЊЕ

Просечни приноси кромпира у нашој земљи су још увек ниски. Смањење приноса настаје услед појаве болести и штеточина и лоших климатских услова у току вегетације. Губици настају и услед неусловно складиштења и болести које се јављају током чувања. Најчешћи губици настају труљењем кртола, које је проузроковано гљивама и бактеријама, губитком воде из кртола, непожељним клијањем.

Познато је да кртола представља задебљали врх подземног стабла и орган је вегетивног размножавања кромпира. Покожица зреле кртоле је непропустљива за хемикалије, гасове и течности, а штити унутрашњост кртоле од микроорганизама, проузроковача болести.

Због повољног хемијског састава, кртоле су идеалан супстрат за развој микроорганизама – проузроковача болести. Управо због свог специфичног хемијског састава и учешћа великог

процента воде 63-87% чувати кромпир од вађења до момента потрошње са минималним губицима, није ни мало лак задатак. Кртоле су склоне губитку воде, промени хемијског састава, пропадању и труљењу, проузрокованом бројним чиниоцима инфективне и неинфективне природе, што значајно може да погорша квалитет и доведе до већих губитака и потпуног пропадања.

Зато је задатак складиштења да обезбеди најповољније услове температуре, влаге и обезбеђености свежим ваздухом кисеоником, одсуство светлости, да би кртоле биле сачуване уз минималне губитке. Губици током складиштења односе се на тежину и квалитет. Чиниоци који утичу на обим штета током складиштења су сорта, услови производње, температуру за време вађења, појаву болести и начин руковања приликом вађења и сортирања, пре складиштења. Најбољи начин чувања је у бокс палетама. За квалитетно чување кромпира веома је важно да се у складиште унесе здрав кромпир, без механичких оштећења покожице као са дозрелом покожицом. Као превентивна мера санирања рана препоручује се држање свеже извађеног кромпира једно до две недеље на температури 15-20°C и високој релативној влажности ваздуха.

И поред спроведених мера заштите кртола у складишту се могу јавити болести непаразитне и паразитне природе.

Паразитне болести

Пламењача кромпира - Спречавње појаве пламењаче у току вегетације, уколико је буде треба обавезно извршити десикацију надземног дела биљке.

Сува трулеж – Болест се јавља неколико недеља после складиштења. Симптоми су у виду ситних мрких површина. Болест може да захвати целу кртолу која се смежура и потпуно иструли.

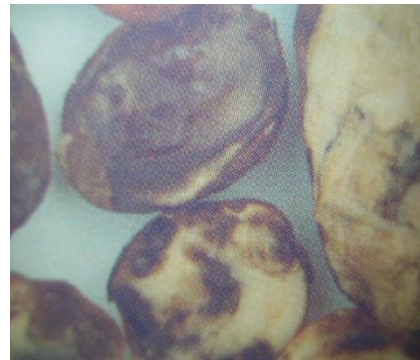
Влажна трулеж - најопаснија и најдеструктивнија болест кртола током складиштења.

Симптоми су у виду смеђих воденастих пега. Болест се развија веома брзо и за неколико дана може да захвати целу кртолу. Такође је карактеристична појава непријатног мириса.

Ради сузбијања ове болести примена фунгицида дозвољена је само за ускладиштени семенски кромпир.

Зелењење кртола у присуству светлости

Влажна трулеж кртола

Значајније непаразитне болести

Различити абиотски чиниоци, као што су температурни екстреми ниске и високе температуре, присуство као и одсуство светлости.

Ради спречавања појаве болести на ускладиштеном кромпиру препоручује се:

- избегавање механичког оштећења кртола за време вађења, транспорта и сортирања,
- избегавање грубог руковања приликом манипулације џаковима,

- избегавати манипулисање хладним кртолама јер су тада најосетљивије на повреде,
- удувавање свежег ваздуха у масу ускладиштеног кромпира ради уклањања воде и угљендиоксида који настају у процесу дисања ,
- снижавање температуре обезбеђења кртола кисеоником,
- кртоле конзумног кромпира чувати у мраку јер са тако спречава зелењење и стварање отровног алкохола соланина,
- лечење рана и повреда ради спречавања инфекција и појаве болести.

Да би се сачувао кромпир за тржиште потребно је применити препоручене агротехничке мере и мере заштите од белести и штеточина у току вегетације, смањити повреде приликом вађења и транспорта кромпира, као и обезбедити повољне услове за складиштење кромпира.

Све ове болести се дијагностикују уочавањем промена на папцима. Лечење треба фокусирати

Саветодавац Славица Стојкић

ПРОУЗРОКОВАЧ БАКТЕРИОИЗНЕ ПЛАМЕЊАЧЕ ЈАБУЧАСТОГ ВОЋА ***Erwinia amylovora***

На јабуци, крушци и дуњи *Erwinia amylovora* проузрокује сушење грана, стабала, цветова, трулеж плодова. Може бити врло деструктивно обољење, које може довести до крчења засада. Бактерија се у засаду одржава на неколико начина. У виду површинске (епифитне) популације и рак-рана. Инфекције могу бити инфекције цвета (сушење и опадање цветова) и младара (појава „пастирског штапа”). Касније се инфекција шири кроз дрвно ткиво, постепено захватајући све више дрвета. У повољним условима долази до излучивања наранџастог бактеријског ексудата. Такође и на плодовима може да направи инфекцију, доводећи до њиховог уништавања.

Симптоми нису довољно поуздан индикатор присуства обољења и често се могу помешати са неким другим узрочницима.

Сузбијање је врло тешко и подразумева интегрални приступ и максимално примену свих расположивих превентивних мера. У зависности од периода вегетације различити су нивои ризика и могућности примена мера сузбијања:

- у периоду зимског мировања површинска популација се у условима благих и влажних зима врло мало редукује, и тада је врло битно да се раде третмани са бакарним препаратима.

Максимална заштита се постиже ако се ураде третмани када је опало око 70% лисне масе у јесен, као и након сваког периода када су температуре позитивне током зиме дуже од 5 дана, а падне више од 25 лит/м² кише, а свако одмах након резидбе и у време кретања вегетације. У овом периоду врло значајна мера је и уклањање заражених делова биљака и дезинфекција свих резова преко 5 цм пречника.

- Следећи критични период је цветање, када може доћи до инфекције цвета а преко њега и нових инфекција више годишњег дрвета. У овом периоду могу се примењивати препарати на бази фосетл-алуминијума (Алиете...) или антибиотици (у Србији немају дозволу за примену).

- Након цветања наредних 20 дана је врло критичан период, тада ако настану механичка оштећења ткива (јаки ветрови, град), могу се створити услови за јаку појаву обољења. Брза обрада оштећења (примена каптана и/или фолијарних ђубрива са аминокиселинама – Мегафол, Дрин, Фертилеадер 954, Велламин... у року од 24 сата од настанака оштећења, помаже брже зацељивање рана и смањивања инфекција)

- Најраније 20 дана након цветања и након тога треба пратити појаву симптома на младарима (“пастирски штап”). Чим се појаве први симптоми треба приступити механичком уклањању заражених и дела здравих делова дрвета, уз обавезну дезинфекцију алата (Десу-Р, чист алкохол...) и спаљивање одсечених делова. Такође одмах ране обработити за 1% раствором неког бакарног препарата. У случају да ни виšekратне интервенције механичког уклањања заражених младара не дају резултате, консултујте се са стручњацима. Антибиотици у овом периоду

немају ефекта на бактерију. Овај период траје све до јула месеца, када се смањује активност бактерије.

Сузбијање: Водити рачуна и о избалансираној исхрани а поготово са азотом. Ако постоји могућност гајити толерантније сорте и подлоге (али већина комерцијалних сората и подлога су мање или више осетљиве на овог патогена).

Хемијски препарати су ограничене ефикасности и у повољним условима за развој патогена не могу да зауставе даљи развој обољења, користити их за превентивне третмане. Пошто код нас примена антибиотика није дозвољена, само бакарни препарати могу да се примењују у борби против бактериоза, а да испољавају добар степен ефикасности. Треба водити рачуна да у условима хладног и влажног времена, током вегетације могу да изазову фитотоксичност (ожеготине листова, мрежавост плодова).

симптом на дуњи

симптом на јабуци

Саветодавац ЖаклинаМладеновић

ОЖЕГОТИНЕ-ПРОБЛЕМ ВОЂАРА

Ожеготине су физиолошка оштећења која значајно могу да умање квалитет плодова. Као термичке повреде услед Сунчевог зрачења великог интензитета настају у летњем периоду услед више фактора:

- лоше обезбедјености засада водом
- високе температуре
- ниске влажности ваздуха
- праваца редова
- јаче зелене резидбе која доводи до наглог откривања плодова

Поред смањења квалитета и величине плодова укупне штете због ожеготина укључују и :

- појачано опадање плодова
- смањење броја цветова у наредној години
- скраћену дужину чувања плодова

Ожеготине се најчешће јављају у јулу и августу месецу када температура предје 30 степени и нарочито када после дужих периода облачног времена наступи ведро и топло време. Масовније се јављају на југо-западним деловима круне и код сората са танком покожицом. Такође, ова осатљивост се повезује и са мањком калцијума. По неким поделама имамо три типа подела ожеготина:

- оштећења епидермалних и субепидермалних ћелија која настају када је температура површине плода мало преко 50 степени. Тада ткиво некротира.
- оштећења епидермалних ћелија и ту долази до промене боје повредјеног дела покожице.

- фотооксидативна оштећења настају услед наглог излагања засењених плодова Сунчевом зрачењу.

Ова последња настају код прејакe залене резидбе која се нестручно изведе а буде од кључног значаја. По неким истраживањима степен производног ризика у Србији највећи је у Смедереву и Александровцу 13.2, Јагодини 12.6 и Неготину 12.0. Такође треба напоменути да температура оних делова плода који су директно изложени Сунчевом зрачењу у односу на температуру ваздуха може бити и 15-18 степени, док засењени делови имају око 8. До ових разлика долази не само због температуре ваздуха већ и због интезитета Сунчевог зрачења, брзине ветра, интезитета транспирације, влажности ваздуха, величине плода...

Реално гледано, штете које настају као последица оштећења плодова од ожеготина се мере милионским износима. Због глобалног загревања и повећања вредности УВ зрачења у будућности се могу очекивати и већи производни губици.

Саветодавац Марковић Бобан

КИСЕЛА РАКИЈА

Страни мирис и укус дестилата веома често настају као последица нежељене активности бактерија које стварају сирћетну киселину, бутерну киселину, акролеин итд.—једињења која могу дестилат учинити неупотребљивим.

Приликом дестилације кљука који се укиселио услед активности бактерија сирћетне киселине прелази испарљива сирћетна киселина у дестилат. Према Таннеру, двократној дестилацијом прелази више испарљивих киселина у дестилат него при једнократној дестилацији са појачивачем. Према истом аутору, ретко се у пракси могу срести јака пића која садрже чисту сирћетну киселину, с обзиром на то да она ступа у реакцију са етанолом градећи естар етил-ацетат. Чиста сирћетна киселина се најчешће среће у ракијама од вишања и трешања. Дестилати са повећаним садржајем испарљивих киселина и естара- имају боцкајући, растварачу сличан кисели мирис. У лакшим случајевима када се ради о релативно умерно повећаном садржају испарљивих киселина и релативно нижем садржају етил-ацетата, дестилат треба свести на јачину за пиће и третирати га са 300 – 500 г/хл MgO или базног магнезијум-карбоната. Након шесточасовног контакта ових средстава и дестилата, уз повремено мешање, одвојити пиће од талога. Таквим третманом могу се компоненте нечистог мириса уклонити без нарушавања сортног карактера пића. Кисели дестилат се може третирати и са CaCO_3 при чему настаје растворљиви и неиспарљиви Ca -ацетат, при чему 1 г CaCO_3 везује 1,2 г сирћетне киселине. У већини случајева довољно је 200 г/хл дестилата тог средства. Потребна количина CaCO_3 измеша се са нешто дестилата и уз интензивно мешање дода главној количини. После таложења вишка Ca -карбоната у виду белог талога дестилат се одвоји од њега претакањем и профилира. Углавном се уклања кисели укус пића. Арома пића не трпи овим третманом, тј. не губи се. Могуће је и предестилити пиће. Уколико је концентрација сирћетне киселине у дестилату изнад 2 г/л, тада је потребна количина CaCO_3 изнад 200 г/хл, при чему је препоручљивије да се пиће предестилисе, с обзиром на ремећење ароме високим дозама Ca -карбоната. Ако се ипак жели тим средством неутралисати киселине, тада је потребно одредити тачну количину испарљивих киселина и сходно томе потребну количину CaCO_3 . Сирови дестилат се може третирати већ са CaCO_3 . Према Таннеру, кисели дестилати се могу разблажити на 30 вол. % и након одређивања количине испарљивих киселина додати разблажени NaOH да се 90% испарљивих киселина неутралише. Уколико се користи 1N NaOH (4%), тада је за 1 г сирћетне киселине потребно 15 мл базе да би се 90% неутралисало. Потом се дестилат предестилише. Такође је могуће неутрализацију киселина обавити у укисељеном кљуку. То се може постићи са Ca -карбонатом на већ наведени начин, с тим што као правило важи да је за везивање 10 г укупних киселина обрачунатих као јабучна, у литру кљука, потребно на 100 литара кљука додати 700 г CaCO_3 . Уколико се користи Ca(OH)_2 – гашени креч, тада треба неутралисати 90%

присутних киселина, тј. неутрализацију вршити, до $pH=5,6 - 5,8$. Пошто се ради о јачем средству за неутрализацију, треба пазити да не дође до претеране неутрализације, јер постоји велика опасност од појаве акролеина.

Саветодавац Вида Евстратиев

КРАЈ ЖЕТВЕ

Најзад је жетва пшенице при крају. Толико очекиван крај жетве 2018 се назире. Реално говорећи остало је још један до два процента површина и то оних до којих је теже доћи због удаљености и неприступачности. Да потраје жетва још који дан трајала би два месеца, што се никада до сада није десило. Пољопривредни произвођачи за сада не могу бити задовољни са приносом јер се он креће у просеку око 4т/ха, а био је принос у распону од 2-7т/ха. Разлог томе свакако су неповољни временски услови пре свега у периоду зрења. Велике количине падавина и колебања температуре утицале су и на појаву болести и уопште на раст и развој стрних култура. Редовне падавине у време жетве су довеле до смањења квалитета у виду пада хектолитарске масе, чак и до 62, а редовна појава је вила да је хектолитарска маса око 70, што је доста ниже од стандардних 76 ХТ. Такође је влага испровоцирала зрно пшенице које је почело да клија у класу, па је због тога било великих проблема са откупом и ценом. Откуп је прекидан, а цена је за такву пшеницу пала на 10-12 дин/кг. У овом периоду када се жетва заврши треба обавити изношење бала сламе из њива. Уколико је комбајн високо косио усев, потребно је уређајима исецкати сламу.

Уколико је земљиште киселе реакције потребно је унети КАЛК у количини од 3-5т/ха и додати НПК у количини која се одређује на основу резултата агрохемијске анализе, а такоже и количина стајњака. Најважније је калцификационо средство заједно са ђубривом заорати истовремено, како не би дошло до губитака. Произвођачи који су планирали сетву пострних култура треба у што краћем року да изврше припрему за сетву како би омогућили да усеви стигну за исхрану стоке.

Саветодавац Горан Павловић

ИСХРАНА БРЕМЕНИТИХ ОВАЦА

У зависности од потреба за храном, бременитост оваца се може поделити на два периода. У првом периоду, који обично обухвата прва три месеца бременитости, плоду у утроби мајке полако расте, па су и потребе за храном ради обезбеђења његовог развоја мање. Међутим, од посебног значаја у првој половини бременитости су потребе за поправљање кондиције оваца и стварање телесних резерви, јер се у том периоду још користи паша, те се потребе оваца могу тада задовољити на најјекономичнији начин. Исхрана у периоду бременитости утиче и на телесну масу јагњади при рођењу, пораст вуне, као и на њену млечност. Боље храњене овце производе у том периоду више вуне, рађају тежу јагњад и дају више млека.

У другој половини бременитости потребе оваца за храном се повећавају, јер је раст плода знатно већи.

Тада се оброк обично повећава за 20-30 %. Ово повећање obroка потребно је овцама да би добиле резерве хранљивих материја нужних за лучење млека после јагњења. При самом крају бременитости смањује се количина зелене хране (која у том периоду почиње и да нестаје), а у оброк се укључују сено доброг квалитета и концентрати. Исхрана концентратом се обично започиње 1,5 – 2 месеца пре почетка јагњења и то у количини од 0,2 kg по овци дневно и постепено се повећава у зависности од кондиције и телесне масе. Ако одгајивач има на располагању довољну количину квалитетног сена, његова количина у obroку се може

ограничити на 0,5 kg, док се количина кукурузне силаже повећава на 3- 4 kg. Прелаз са паше на зимски начин исхране у бременитих оваца мора бити постепен, јер су оне веома осетљиве на наглу промену хране. За састављање зимског оброка могу да послуже различита хранива.

Најпогодније кабасто храниво за исхрану оваца током зиме је квалитетно сено легуминоза (луцерке, грахорице, црвене детелине итд.). Овце обично воле ситно сено богато лишћем. Ако нема довољно сена, оно се може делимично заменити и силажом која је веома погодна за исхрану оваца, као и коренасто – кртоластим хранивима (сточна репа, мрква, репини резанци). Ова хранива не би требало да прелазе количину од 2 – 3 kg по једном грлу дневно уз додатак сена доброг квалитета. Што се тиче концентрата његова количина у оброку зависиће од квалитета кабастих хранива. Уколико се бремените овце хране квалитетним легуминозним сеном, смеша концентрата може бити састављена само од зрна неке житарице. Међутим, ако је квалитет кабастих хранива лош, тада смеша концентрата, поред зрна житарице треба да садржи и неко храниво богато протеинима (сојина или сунцокретова сачма). Наведени оброк се допуњује са 15 – 20 g минералне смеше.

На неколико дана пред јагњење оброк се обично смањује за једну четвртину или чак за половину ради лакшег јагњења.

Саветодавац Радиша Петровић

ЗНАЧАЈ КИШНИХ ГЛИСТА

Биолози су до детаља изучили биологију и утицај кишних глиста на природу. На једном квадратном метру земљишта нађе се у просеку 133 кишне глисте, које за годину дана сваре 8,12 kg органске материје. На 1 ха има толико глиста да њихова укупна тежина износи више од 700 kg. У доброј баштенској земљи има око 200 глиста на 1 м². Њихове излучевине у току године 70 пута су теже од њихове укупне тежине. Процењује се да на зеленим пољима глисте годишње произведу око 20 тона/ха хумуса. Ове излучевине, у облику малих гомилица на површини земље, садрже 5-7 пута више азота, 7 пута више фосфора, 2 пута више кречњака, 3-11 пута више калијума и 6 пута више магнезијума него обична земља у којој оне живе, и ови елементи су у облику који биљка може одмах да апсорбује. Такође, у цревима глиста униште се многи штетни микроорганизми из земље и труле вегетације. Натај начин глисте чисте земљу док једу. Оне су савршене машине за рециклажу – хране се отпадом, а производе најфинију храну за биљке. Још је важније то што земља коју прераде глисте садржимног корисних бактерија, затим разне хормоне, аминокиселине, биостимулаторе и друге биоактивне материје, које утичу на биљку тако да оне постају отпорније на болести и на разне друге стресне ситуације. Кишне глисте својим дугачким ходницима омогућавају проветравање и влажење земље кад пада киша. У земљи са пуно кишних глиста коренов систем се боље развија јер има довољно хране, ваздуха и влаге. Кишне глисте су двополна бића. Јаја полажу испод површине земље. После јаке кише многе глисте излазе на површину због недостатка ваздуха, па су тако и добиле назив „кишне”. Глиста је створена за живот у влажној земљи. Њено мекано тело је веома осетљиво и потпуно незаштићено ако се нађе на површини, јер га сунце јако исушује, а смета јој и директна светлост.

Саветодавац Драгомир Радић

НАПОМЕНА:

Обавештавамо пољопривредне произвођаче који желе да продају своје производе преко портала www.агропонуа могу се обратити саветодавцима ПССС Смедерево, лично или на телефон службе

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 16. – 22.07.2018. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA												VOJVODINA						DOMINANTNE CENE					
	Beograd	Kalenić	Stadartija	Čačak	Kragujevac	Krajjevo	Loznica	Niš	Piroć	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA	
Banana (Banana)	140	110	110	110	110	110	120	100	110	120	100	100	120	120	140	120	120	125	120	120	120	110	120	120
Breskva (Peach)	100	80	60	60	60	60	60	100	70	80	50	80	80	100	100	80	80	60	100	80	80	80	80	100
Grožđe-belo ostalo (Grapes-white other)	250						170			200	150			250			180				250			
Grožđe-crno ostalo (Grapes-black other)	250	200				150	170	180	200					250	250	300	180			180	250	200	250	250
Jabuka-Ajdarid(Applies-Idared)	200	150	80						130		100					100		105		80	60			
Jabuka-ostale(Applies-other)	100	100	40	70	50	100	100	80	50	70	100	100	100	70		60	70	50	80	80	100	100	70	70
Kajsija (Apricot)	200	200	150			150		200						200	190	150					200	200		200
Knjaska (Pear)	150	150		70	100	100	100	120	120	100				100	80	150		100	100	100	100	100	100	100
Kurina (Blackberry)	200	200		100		150		200	100	100				300	300	250					200	200		200
Limun (Lemon)	300	270	250	250	280	250	250	220		220			270	200	300	200		250			250	250	200	200
Malina (Raspberry)	250	300	250	250		200	200		300	350			250		250	250	180			200	250	250	250	250
Nektarina (Nectarine)	100	80	50	70	90	90	100	80	100	50	100				80	80			100	80	80	100	80	80
Orah (Walnut)	1100	1200	1200	900	1000	1000	900	1000	800	1000	1200	900	900	1000	1100	800	800	500	500	1200	1000	1000	1000	800
Pomorandža (Orange)	180	180				150	130							120			200				180	180		180
Sjive (Plum)	80	70	40	40	40	70	50	40	60	40		50	50	80	80	70	55	80	80	60	40	40	40	60

Cene povrća - zelene pijače u Srbiji za period 16.-22.07.2018. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMINANTNE CENE							
	Beograd Kalenic	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis	Pirac	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajecar	Kikinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIA	CENTRALNA CRBIA	VOJVODINA	
Borunja (Green beans)	180	200	130	100	150	100	100	100	130	100	100		200	190	110	100	150			100	100		
Brokoli (Broccoli)	250	200	150										200	150						200			
Dinja (Melon)	50	50	50	50	60	30	50	60	40	50	50		50	60	80	25	40	40	40	50	50	60	
Karfiol (Cauliflower)	150	200			150		150						200						60	150	150		
Krastavac-salata (Cucumber for salata)	80	70	40	40	70	40	60	50	30	50	40	40	60	60	80	50	50	60	60	40	40	80	
Krompir (Potato)	80	80	50		50	50	50	60	50	50	50	60	60	60	60	60	50	50	50	50	50	60	
Kupus (Cabbage)	80	80	30	40	70	60	50	60	50	40	70		80	50	50	50	90	40	40	50	80	50	
Lubenica (Watermelon)	30	30	20	25	30	20	20	20	25	15	20	25	30	25	35	20	20	20	20	20	20	20	
Luk beli (Garlic)	400	400	500		500	400	300	300	550	500	300	450	400	600	450	350	300	300	300	400	400	400	
Luk crni (Onion)	80	80	60	50	60	60	50	60	50	50	40	60	60	80	60	50	40	50	50	60	60	60	
Paprika-babura (Pepper-babura)	100	100			80	50		100	80				100	80	100	80		60	100	100	100	100	
Paprika-ostala (Pepper other)	100	120	100	80	80	60	80	70	100	80	50	80		120	100			60	80	80	80	80	
Paradajz (Tomato)	100	80	50	60	70	50	50	80	80	50	40	70		100	100	90	55	70	50	50	50	100	
Pasulj-beli (Beans white)	360	300	250	200	300	320	220	300	280	270	280	270		300	300	300	300	300	300	300	300	300	
Palluzan (Eggplant)	70	200			60	60	150							90				50	80	80	80	80	
Spanac (Spinach)	160	200											200	150			120		150				
Tikvice (Zucchini)	70	60	50	40	50	50	60	70	40	50	50		60	80	60	50	50	40	50	50	50	60	
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	60	60	20	30	40		40		30				60	75	30	50		30	50	30	30	30	
Sargarepa (Carrot)	250	100	120	50	100	80	100	100	100	100	80	80	100	90	60	80	50	50	50	100	100	100	80

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 16. – 22.07.2018. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija												Vojvodina								Dominantna cena- Srbija			
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Krajijevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajecar	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S. Mitrovica	Subotica	Zrenjanin							
Bikovi	>500kg	SM	220	200	150	150	270																		150	
Dviseke	sve težine	sve rase	260	230	250	240	240	280	290																	240
Jagnjad	sve težine	sve rase	240	170	200	180	230	200																		230
Jarad	sve težine	sve rase							220																	
Junad	350-480kg	sve rase																								
Junad	>480kg	sve rase	150	120				150	110	250																250
Kože	sve težine	sve rase																								150
Krave za klanje	sve težine	HF																								
Krave za klanje	sve težine	SM									200															150
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	160	160	120	120	120	120	120	150	150															120
Ovca	sve težine	sve rase	230	200	220	210	240	220	280	230	230	270														120
Prasad	16-25kg	sve rase	240	230																						230
Prasad	<=15kg	sve rase																								
Telad	80-160kg	SM									500															
Tovljenici	80-120kg	sve rase	180	150	160	180	140	150	140	140	150	140														160
Tovljenici	>120kg	sve rase	140	120																						140
Šilježad	sve težine	sve rase	220																							140